

ÖRNEK BİR TOPLU SÖZLEŞME

Aydınlık Gazetesi, 14 Nisan 2014

Yıldırım Koç

Sosyal-İş Sendikası Türkiye tarihinde bir İLK'e imza attı.

Sosyal-İş Sendikası ile Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi arasında 1.1.2014-31.12.2016 tarihleri arasında yürürlükte bulunacak toplu iş sözleşmesi 13 Nisan 2014 tarihinde imzalandı.

Bazılarınızın, "bir toplu iş sözleşmesi imzalanmışsa, n'olmuş ki! Türkiye'de her yıl 1500 dolayında toplu iş sözleşmesi imzalanıyor zaten," dediğini duyar gibiyim.

Bu toplu iş sözleşmesi farklı.

Bu toplu iş sözleşmesi, 7 Kasım 2012 tarihinde yürürlüğe giren Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun toplu sözleşme yetki sürecine ilişkin hükümleri "YOK" sayılarak imzalandı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yetki alınmadı; yetki almak için girişimde bile bulunulmadı.

Türkiye'de ilk kez, Anayasanın 90. maddesinde 2004 yılında yapılan değişiklik sonrasında gündeme gelen bir hak kullanıldı.

Geçenlerde "renkkörü sendikacılar" diye bir yazı yazmıştım.

Bazı sendikacılar, Anayasada yer alan haklarının farkında değil veya bu hakkı kullanmaktan düzenli kaçınıyor.

Sosyal-İş bu konuda bir öncülük yaptı.

Darısı diğer sendikaların başına.

Anayasanın 90. maddesine göre, onaylanmış uluslararası sözleşmelerle iç mevzuatın çeliştiği konularda, uluslararası sözleşmenin hükmü geçerlidir; çelişen iç mevzuat hükmü "YOK" sayılır.

6356 sayılı Kanunda sendikaların yetki almasına ilişkin koşullar, Türkiye'nin onayladığı 98 sayılı ILO Sözleşmesiyle temelden çelişmektedir. Yetki sürecine ilişkin koşulların Sözleşmeyi ihlal ettiği, ILO raporlarında sabittir.

Yetkisiz Toplu İş Sözleşmesi

Sosyal-İş Sendikası, önce sözkonusu işyerinde güçlü bir örgütlenme gerçekleştirdi.

Ardından 21 Şubat 2014 tarihinde işyerine gönderdiği davet yazısında, talebini Anayasanın 90. maddesine ve onaylanmış uluslararası sözleşmelere dayandırdı.

İşveren de hukuka uygun bir tavır benimsedi ve toplu sözleşme görüşmelerine katılmayı kabul etti.

Toplu sözleşme de 13 Nisan 2014 günü imzalandı.

Sosyal-İş Sendikası'nı, bu tavır nedeniyle kutluyorum.

Şimdi atılacak bir adım daha var.

6356 sayılı Kanunun 45. maddesine göre, yetki belgesi alınmadan yapılan bir toplu iş sözleşmesinin iptali için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı veya "ilgililer" dava yoluna gidebilir. Madde gerekçesine göre, "ilgililer", o işkolundaki işçi sendikaları veya işyerindeki işçilerdir.

Keşke gitseler.

Anayasa Mahkemesi'ne Gidilebilse

Bu konu yargıya taşınsa.

Hakimlerimiz, Anayasanın 90. maddesinin uygulanması konusunda doğru tavır alıyor. SİME-SEN ve EMNİYET-SEN davalarında konu Anayasa Mahkemesi'ne taşınmış, iptal kararları alınmıştı.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı veya "ilgililer" bu konuda bir dava açsa.

Hakimlerimiz de bu konuyu Anayasa Mahkemesi'ne taşısa.

Anayasa Mahkemesi de 6356 sayılı Kanunun yetki işlemlerine ilişkin hükümlerini iptal etse.

Seyreyleyin siz gümbürtüyü.

Sosyal-İş Sendikası bu toplu iş sözleşmesini imzalayarak Türkiye sendikacılık hareketi tarihine güzel bir sayfa ekledi.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı veya "ilgililer" kanundaki haklarını kullanıp dava yoluna gitseler, Sosyal-İş biraz uğraşacak. Yetenekli ve bilgili avukatları var. Onlar biraz yorulacak.

Ancak eğer konu böylece Anayasa Mahkemesi'ne taşınabilir ve oradan bu konuda güzel bir kararın çıkması sağlanırsa, bütün işçi konfederasyonlarının Sosyal-İş'in önünde selama durması gerekir.

Sosyal-İş Sendikası'nı, Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'ni ve bu süreçte emeği geçen herkesi kutluyorum; daha da büyük kutlamaların yolunun açılmasını diliyorum.